Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-VO

NTC-voortgezet onderwijs Jakarta

School	: NTC-voortgezet onderwijs Jakarta
Plaats	: Jakarta
BRIN-nummer	: 28WV

Datum schoolbezoek	: 2 en 3 november 2015
Datum vaststelling	: 14 januari 2016

Inhoud

1 Inleiding 4
2 Kwaliteitsprofiel 7
3 Beschouwing 11
4 Vervolg van het toezicht 15

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-voortgezet onderwijs Jakarta in Indonesië in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.
Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest. Wel is er sprake van een lichte toets, omdat de NTC-school twee jaar geleden is bezocht en destijds de kwaliteit als voldoende is beoordeeld. Omdat de NIS dagschool dit jaar bezocht werd, is in het kader van gelijkschakeling van reizen ook het NTC-onderwijs mee beoordeeld.
Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.
Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Het betreft met name toetsresultaten. De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd of die tijdens het bezoek zijn ingezien;
- Schoolbezoek, waarbij in de klas 1 VO de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de directie van de NIS en de coördinator van de NTC-lessen over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, leerlingen van klas 1 en 2 VO, leraren en ouders.

- tevens heeft een gesprek plaatsgevonden met een lid van de Nederlandse Ambassade.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de NTC-coördinator en het team.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.
In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.			•		

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.	**1**	**2**	**3**	**4**
2.1 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de onderbouw voldoen aan de kerndoelen			•	
2.3 De school met taalzwakke leerlingen heeft een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.	**1**	**2**	**3**	**4**
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.3 Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			•	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen			•	
7.3 De school gebruikt informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Naleving

	ja	nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op NTC-voortgezet onderwijs Nederlandse Inter-Community School (NIS) Jakarta in Indonesië en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie
De naschoolse NTC-lessen vinden op de Nederlandse dagschool plaats, waarbij de NTC-lessen formeel onder hetzelfde bestuur en onder dezelfde schoolleiding als de NIS vallen. De leraren die het NTC-onderwijs verzorgen zijn in dienst van de NIS. Behalve dubbele aanstellingen in personele zin, zijn er onderwijsinhoudelijk en qua aansturing beperkte onderlinge verbanden, hetgeen door de NTC-leraren en ouders als een nadeel wordt gezien.
Het NTC-onderwijs wordt verzorgd door drie leraren, waarvan één de coördinator is en die vooral in het voortgezet onderwijs lesgeeft.
De leerlingen bezoeken overdag verschillende internationale dagscholen uit Jakarta en zijn vooral afkomstig uit expatgezinnen (taalniveau richting 1 en 2). Aan het begin van het schooljaar waren 51 leerlingen ingeschreven, waarvan 34 in het voortgezet onderwijs (als de groep 7/8 bij het voortgezet onderwijs wordt meegeteld). Het leerlingenaantal is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van twee jaar geleden, maar groeit de laatste tijd weer iets. Ten tijde van het inspectiebezoek volgden rond de 60 leerlingen het NTC-onderwijs. Dit onderwijs gaat overigens tot en met klas 3. Er is niet de mogelijkheid het Staatsexamen Nederlands te doen.
De lessen vinden plaats in de klaslokalen van de Nederlandse afdeling van de NIS, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de computers, het smartboard en de Nederlandse bibliotheek. De NTC-lessen beschikten eerder over een eigen lokaal, maar dit jaar bleek dit vanwege lokalengebrek niet meer beschikbaar. Er is door de directie van de NIS toegezegd dat er dit schooljaar een eigen ruimte voor het NTC-onderwijs beschikbaar komt, in elk geval voor de leraren.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen
De NIS heeft de vermindering van inkomsten door subsidie opgevangen met een verhoging van de ouderbijdrage. Wanneer de subsidie door de Nederlandse overheid vanaf 2016 wordt stopgezet, zal de ouderbijdrage verder verhoogd gaan worden. Het merendeel van de ouders krijgt een vergoeding van de werkgever voor het volgen van onderwijs voor hun kinderen. Voor sommige ouders die het NTC-onderwijs zelf moeten betalen, vormen de kosten mogelijk een bezwaar. Bij een verdere verhoging van de ouderbijdrage zal een deel van deze ouders mogelijk afhaken, hetgeen dan zal leiden tot een daling van het leerlingenaantal. Voor de leerlingen die stoppen met de Nederlandse lessen wordt de aansluiting met het Nederlandse onderwijs mogelijk bemoeilijkt.

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt het naschoolse NTC-VO-onderwijs op de NIS overwegend als voldoende. De school realiseert voldoende leerresultaten en het pedagogisch en didactisch proces van onderwijzen en leren is op orde. De lessen zijn goed voorbereid en verlopen gestructureerd, het leerstofaanbod is over en binnen de leerjaren uitgelijnd. Differentiatie vindt plaats op basis van het leerstofaanbod voor de verschillende schoolsoorten. Hier ligt een uitdaging, namelijk om werkvormen toe te passen die de verschillende niveaus van leerlingen combineren waardoor ook onderlinge interactie meer mogelijk is. Op basis van de geconstateerde kwaliteit handhaaft de inspectie het basistoezicht, dat twee jaar geleden is toegekend.

Toelichting

Opbrengsten
De school geeft les tot en met 3 VO. Dat betekent dat er niet wordt opgeleid voor een examen. Daardoor is de betreffende indicator niet beoordeeld. Er zijn initiatieven om in de nabije toekomst ook het IB te gaan verzorgen. De inspectie juicht dit toe, omdat daarmee het NTC-onderwijs doelgerichter wordt en tot concrete resultaten kan leiden. Voor de leerlingen die geen IB gaan doen, kan ook gedacht worden aan de Certificaten Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT). De inspectie heeft aan de hand van de leerresultaten op landelijk (in Nederland) genormeerde toetsen in de onderbouw geconstateerd dat de leerlingen een normale vooruitgang doormaken. De woordenschat blijft relatief achter, maar dat is een normaal verschijnsel in de buitenlandsituatie. De achterstand daarop wordt snel ingehaald bij terugkeer naar Nederland.

Onderwijspraktijk
Het primaire proces van onderwijzen en leren is op orde. De lessen vinden in een prettige werksfeer plaats, de lessen zijn goed voorbereid en verlopen volgens een vast stramien (dat overigens afwijkt van dat van vorig jaar). Met name aan lezen wordt nu meer aandacht in de les besteed, waarbij de leraar langsloopt en korte individuele gesprekjes heeft. Differentiatie vindt plaats op basis van de indeling die de leerboeken van de methode hanteren en zo worden de leerlingen ook aangesproken. Omdat de leerlingen blijkbaar anders gewend zijn, vraagt een en ander nog pedagogische afstemming zo aan het begin van het schooljaar. Er lijken nog kansen te liggen voor samenwerkend leren en voor differentiatie in de verwerking, waarbij de startopdracht gelijk kan zijn. Ten dele wordt dit al toegepast. Het leerstofaanbod is goed uitgelijnd over het leerjaar. De methode is dekkend voor de kerndoelen, daarnaast zet de leraar selectief andere leermiddelen in. De beschikbare leertijd wordt volledig benut. Er is geen lesuitval omdat lessen overgenomen kunnen worden door collega's. Wel zijn de vakanties van de verschillende scholen erg verschillend, waardoor sommige leerlingen toch vrij veel lessen missen. Hoewel het vereiste aantal uren wel wordt aangeboden, is het goed om te bekijken of voor dit probleem creatieve oplossingen zijn te vinden. Enkele zijn met de leraren besproken.
De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen met methodegebonden en landelijk genormeerde toetsen. Ook bij de wijze van nakijken en directe feedback geven ervaren de leerlingen verschillen. Het zou goed zijn om dit soort werkwijzen meer vast te leggen. De leerlingenzorg is nauw verweven met het primaire proces van lesgeven. Omdat de groepen klein zijn, zit de leraar er 'dicht op' en kan het onderwijs direct afstemmen op individuele behoeften. Ouders met wie de inspectie sprak worden goed geïnformeerd over zaken die de schoolorganisatie betreffen en over de vorderingen van hun kinderen. Zij missen echter een structuur om hun stem te laten horen.

Kwaliteitszorg
De NTC-school lift bij een aantal initiatieven mee met het kwaliteitsbeleid van de NIS, zoals bijvoorbeeld het ICT-beleid en de leerlingenzorg. Dat betekent dat er in voldoende mate planmatig verbeteringen worden aangebracht. Het verdient aanbeveling deze ook specifiek voor het NTC-onderwijs in SMART-termen te formuleren. De leraren kennen hun leerlingen goed dankzij een zorgvuldige intake en de regelmatige analyse van methodegebonden en landelijk genormeerde toetsen. Wat ontbreekt is een systematische evaluatie van de eigen onderwijskwaliteit, specifiek op NTC-onderwijs gericht. Omdat de NTC-school nauw verbonden is met het kwaliteitsbeleid van de NIS, komen de belangrijkste kwaliteitsaspecten wel met enige regelmatig aan bod in evaluatieve zin. De borging van werkwijzen dient te worden verbeterd, door de wisseling van leraren ontstaan ook opeens andere werkwijzen in lesgeven.
De ouders van de NTC-leerlingen hebben binnen de inspraak- en bestuurlijke constructies die de NIS thans hanteert geen platform om als groep voor hun belangen op te kunnen komen. Zij zijn ook niet in het bestuur van de NIS vertegenwoordigd. De inspectie is van mening dat het een goede zaak zou zijn als er wel een platform komt waarin de NTC-ouders hun geluid kunnen laten horen.
Deze constatering is misschien wel indicatief voor de positie van het NTC-onderwijs als geheel binnen de NIS: voor de ontwikkeling van het NTC-onderwijs is het belangrijk dat dit onderwijs als een relevant onderdeel van de totale school wordt gezien. Bij de afronding van deze rapportage is de inspectie meegedeeld dat hier reeds werk van wordt gemaakt naar aanleiding van het bezoek.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.